

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/1279,**29. juuli 2019,****millega tunnistatakse Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikega 6 on komisjonile antud õigus võtta vastu samaväärsust kinnitav otsus, kui kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikuga on tagatud, et kõnealuses kolmandas riigis tegevusloa saanud või registreeritud reitinguagentuurid täidavad kõnealusest määrusest tulenevaid õiguslikult siduvaid nõudeid ning mille suhtes kohaldatakse kõnealuses kolmandas riigis tulemuslikku järelevalvet ja täitemeetmeid.
- (2) Käesoleva samaväärsust kinnitava otsuse eesmärk on võimaldada Ameerika Ühendriikide reitinguagentuuridel, kui nad ei ole ühe või mitme liikmesriigi finantsturgude stabiilsuse või usaldusväärsuse seisukohast süsteemselt olulised, taotleda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel (edaspidi „ESMA“) sertifitseerimist. Käesolev samaväärsust kinnitav otsus annab ESMA-le võimaluse hinnata neid reitinguagentuure igal üksikjuhul eraldi ja teha erand mõnest Euroopa Liidus tegutsevate reitinguagentuuride suhtes kohaldatavast organisatsioonilisest nõudest, sealhulgas Euroopa Liidus füüsilise kohaloleku nõudest.
- (3) Selleks et kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikku saaks lugeda samaväärseks, peavad olema täidetud vähemalt määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud kolm tingimust.
- (4) Komisjon võttis 5. oktoobril 2012 vastu rakendusotsuse 2012/628/EL, ⁽²⁾ milles tõdeti, et need kolm tingimust on täidetud, ja loeti Ameerika Ühendriikide reitinguagentuuride õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks sel ajal kehtinud määruse (EÜ) nr 1060/2009 nõuetega.
- (5) Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud esimese tingimuse kohaselt peab kolmanda riigi reitinguagentuuridel olema tegevusloa või nad peavad olema registreeritud ning nende suhtes tuleb kohaldada ka pidevat tulemuslikku järelevalvet ja täitemeetmeid. Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistiku kohaselt peavad reitinguagentuurid selleks, et nende krediitireitinguid saaks regulatiivsel eesmärgil kasutada, registreeruma Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjonis (SEC) kui riiklikult tunnustatud statistiliste reitingute organisatsioonid („Nationally Recognized Statistical Ratings Organizations“ – NRSRO). Seejärel on nad SECi pideva järelevalve all. SECil on ulatuslikud järelevalvevolitused, mille alusel kontrollitakse, kas reitinguagentuurid täidavad õigusaktidest tulenevaid kohustusi. Kõnealused volitused hõlmavad õigust pääseda ligi dokumentidele, ellu viia uurimisi ja kohapealseid kontrollid, samuti nõuda juurdepääsu telefonikõnede salvestustele ja elektroonilise teabevahetuse andmetele. SECil on õigus kasutada oma volitusi mitte ainult reitinguagentuuride suhtes, vaid ka krediitireitingualase tegevusega seotud teiste isikute suhtes. Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistikus nõutakse, et SEC kontrollib igat NRSROd vähemalt korra aastas ja esitab kontrolli tulemuste kohta aruande. Kui SEC on teinud kindlaks, et NRSRO rikub asjaomastest õigusnormidest tulenevaid mis tahes kohustusi, võib ta rikkumise lõpetamiseks võtta eri järelevalvemeetmeid. Kõnealused meetmed hõlmavad õigust tühistada tegevusloa, peatada reitingute kasutamine regulatiivsel eesmärgil ja nõuda reitinguagentuurilt rikkumise lõpetamist. Samuti võib SEC määrata reitinguagentuuridele asjaomaste nõuete rikkumiste eest ranged karistused. Seega kohaldatakse NRSROde suhtes pidevat tulemuslikku järelevalvet ja täitemeetmeid. ESMA ja SECi vahel sõlmitud koostöölepinguga on ette nähtud teabe vahetamine piiriüleste reitinguagentuuride suhtes võetud täitmise tagamise ja järelevalvemeetmete asjus.

⁽¹⁾ ELT L 302, 17.11.2009, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni rakendusotsus 2012/628/EL, millega tunnistatakse Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega (ELT L 274, 9.10.2012, lk 32).

- (6) Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud teise tingimuse kohaselt peavad kolmanda riigi reitinguagentuuride suhtes kehtima õiguslikult siduvad normid, mis on samaväärsed määruse (EÜ) nr 1060/2009 artiklites 6–12 ja kõnealuse määruse I lisas sätestatutega. Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistikku loetakse samaväärseks reitinguagentuuride määrusega huvide konfliktide juhtimise, reitinguagentuurile vajalike organisatsiooniliste protsesside ja menetluste olemasolu, reitingute ja reitingumeetodite kvaliteedi, krediidireitingute avalikustamise ja krediidireitingualaste tegevuste üldise ja perioodilise avalikustamise osas. Seega pakub Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistik reitinguagentuuride terviklikkuse, läbipaistvuse ja hea valitsemistava ning krediidireitingualase tegevuse usaldusväärsuse osas samaväärset kaitset.
- (7) Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud kolmanda tingimuse kohaselt peab kolmanda riigi reguleeriv kord ennetama kolmanda riigi järelevalveasutuste ja muude ametiasutuste sekkumist krediidireitingute sisusse ja meetoditesse. Sellega seoses on SEC-I ja muudel Ameerika Ühendriikide ametiasutusel seadusega keelatud mõjutada krediidireitingute sisulist külge ja meetodeid.
- (8) Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistikuga on endiselt täidetud algselt määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud kolm tingimust. Ent Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 462/2013 ⁽³⁾ kehtestati liidus registreeritud reitinguagentuuridele täiendavad nõuded, millega muudeti nende reitinguagentuuride õigus- ja järelevalvekord rangemaks. Muu hulgas sisaldavad täiendavad nõuded reitinguagentuuridele kehtestatud õiguslikult siduvaid norme reitinguväljavaadete, huvide konfliktide juhtimise, konfidentsiaalsusnõuete, reitingumeetodite muutmise ning krediidireitingute esitamise ja avalikustamise kohta.
- (9) Määruse (EL) nr 462/2013 artikli 2 teise lõigu punkti 1 alapunkti b kohaselt kohaldatakse kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistiku samaväärsuse hindamisel täiendavaid nõudeid alates 1. juunist 2018.
- (10) Seda silmas pidades küsis komisjon 13. juulil 2017 nõu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel (edaspidi „ESMA“) selle kohta, kas muu hulgas Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistik on samaväärne määrusega (EL) nr 462/2013 kehtestatud täiendavate nõuetega, ja hinnangut selle kohta, kas võimalikud erinevused on olulised.
- (11) ESMA osutas 17. novembril 2017 avaldatud tehnilises nõuandes, et Ameerika Ühendriikide reitinguagentuuride õigus- ja järelevalveraamistiku sätetest piisab määrusega (EL) nr 462/2013 kehtestatud täiendavate nõuete täitmiseks.
- (12) Määrusega (EL) nr 462/2013 on artikli 3 lõike 1 punkti w lisatud reitinguväljavaate määratlus ja nüüd on määruse (EÜ) nr 1060/2009 teatavaid krediidireitingute suhtes kohaldatavaid nõudeid laiendatud reitinguväljavaadetele. Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistik tunnistab reitinguindikaatoreid, mis on reitinguväljavaate alaliik määruse (EÜ) nr 1060/2009 tähenduses.
- (13) Selleks et parandada reitinguagentuuride tajutud sõltumatust reitingu saanud üksustest, laiendatakse määrusega (EL) nr 462/2013 määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 6 lõike 4, artiklite 6a ja 6b sätteid huvide konflikti kohta nendele huvide konfliktidele, mille põhjustavad aktsionärid või osanikud, kes omavad reitinguagentuuris märkimisväärset positsiooni. Samuti sisaldab Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistik sätteid, millega pakkuda kaitset olukorras, kus NRSRO aktsionärid võiksid põhjustada reitinguagentuuridele huvide konflikte.
- (14) Määrusega (EL) nr 462/2013 on kehtestatud uued sätted, millega tagatakse, et konfidentsiaalset teavet kasutatakse ainult krediidireitingualaseks tegevuseks ning seda kaitsakse pettuse, varguse või väärkasutamise eest. Sel eesmärgil on määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 10 lõikes 2a nõutud, et kuni krediidireitingute, reitinguväljavaadete ja nendega seotud teabe avalikustamiseni, käsitaksid reitinguagentuurid neid siseteabena. Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistik tunnistatakse, et avaldamata reitingumeede võib olla siseteave. NRSRO-I peavad olema põhimõtted ja menetlused, millega vältida krediidireitingu teenuste osutamise käigus saadud mitteavaliku teabe valikulist ja ebakohast avalikustamist. Seega on olemas usaldusväärne raamistik, mis kaitseb konfidentsiaalse teabe väärkasutamise eest.
- (15) Määrusega (EL) nr 462/2013 on soovitud parandada reitingumeetodite läbipaistvust ja kvaliteeti. Sellega on määruse (EÜ) nr 1060/2009 I lisa D jao I alajao punktis 3 pandud reitinguagentuuridele kohustus anda reitingu saanud üksusele enne krediidireitingu või reitinguväljavaate avaldamist võimalus juhtida reitinguagentuuri

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 462/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 146, 31.5.2013, lk 1).

tähelepanu võimalikele faktilistele vigadele. Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistikus ei ole sama nõuet, kuid NRSRO-l peab olema kord, millest lähtutakse reitingu saanud võlgnike ja reitingu saanud väärtpaberite või rahaturuinstrumentide emitentide teavitamisel krediidireitinguotsustest ning lõplike või menetluses olevate krediidireitingu otsuste edasikaebamisel.

- (16) Määrusega (EL) nr 462/2013 on kehtestatud määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 8 lõikes 5a, lõike 6 punktides aa ja ab ning lõikes 7 kaitsemeetmed, millega tagatakse, et reitingumeetodite muutmine ei muuda neid vähem rangeks. Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistikus nõutakse, et NRSRO kehtestaks strateegia, millega mõistlikult tagada, et menetluste ja meetodite olulised muudatused avaldatakse kiiresti NRSRO veebisaidil kergesti juurdepääsetavas osas, ning NRSRO seda strateegiat järgiks, rakendaks ja dokumenteeriks. Puudub konkreetne kohustus parandada meetodites tuvastatud viga, kuid see tuleneb meetodite kvaliteeti käsitlevatest üldisematest sätetest.
- (17) Määrusega (EL) nr 462/2013 on karmistatud krediidireitingute esitamise ja avalikustamise nõudeid. Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 8 lõike 2 ja I lisa D jao I alajao punkti 2a kohaselt peab reitinguagentuur reitingumeetodite, mudelite ja põhiliste hindamiseelduste avalikustamisel nendega koos esitama selged ja kergesti mõistetavad juhised, milles selgitatakse eeldusi, parameetreid, piiranguid ja võimalikku ebaselgust, mis on seotud krediidireitingu andmisel kasutatud mudelite ja reitingumeetoditega. Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalvekord sisaldab nõuet, mille järgi tuleb tagada, et krediidireitingute andmisel ja meetodite esitamisel lisatakse piisavad juhised. Samuti on kehtestatud nõuded, millega tagatakse, et krediidireiting kajastab kogu asjakohaseks peetavat teavet.
- (18) Selleks et tugevdada konkurentsi ja piirata reitinguagentuuride sektoris huvide konflikti tekkimise võimalusi, on määrusega (EL) nr 462/2013 kehtestatud määruse (EÜ) nr 1060/2009 I lisa E jao II alajaos nõue, et krediidireitingute ja kõrvalteenuste eest reitinguagentuuride võetavad tasud ei oleks diskrimineerivad ja põhineksid tegelikel kuludel. Selles on reitinguagentuuridelt nõutud teatud finantsteabe avalikustamist. Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistik sisaldab üldist kohustust registreerida ja säilitada teave tasude ja kliendisuhtluse kohta, et aidata saavutada läbipaistvuse, konkurentsi ja huvide konfliktide leevendamise eesmärki, ning selles on nõutud, et NRSROd esitaksid aastas SECile mitu finantsaruannet.
- (19) Komisjon lähtub kolmanda riigi reguleeriva korra hindamisel proportsionaalsuse põhimõttest ja riskipõhisest lähenemisviisist. Koostöös uuritud tegurite ja ESMA antud tehnilise nõu põhjal vastab Ameerika Ühendriikide reitinguagentuuride õigus- ja järelevalveraamistik määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõike 6 teises lõigus sätestatud tingimustele ning seda tuleks jätkuvalt lugeda samaväärseks kõnealuse määrusega kehtestatud õigus- ja järelevalveraamistikuga.
- (20) Õiguskindluse huvides tuleks vastu võtta uus rakendusotsus ja seetõttu tuleks rakendusotsus 2012/628/EL kehtetuks tunnistada.
- (21) Komisjon peaks ESMA toetusel jätkuvalt regulaarselt hindama Ameerika Ühendriikide reitinguagentuuride õigus- ja järelevalvekorra muutuseid, turusuundumusi ning järelevalvealase koostöö tulemuslikkust Ameerika Ühendriikides järelevalve ja täitemeetmete kohaldamisel, et tagada nõuetele vastavus ka edaspidi.
- (22) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 kohaldamisel loetakse Ameerika Ühendriikide reitinguagentuuride õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks määruse (EÜ) nr 1060/2009 nõuetega.

Artikkel 2

Rakendusotsus 2012/628/EL tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 29. juuli 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
